PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. B. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta..... $3.00
Za New York celo leto... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 268. — ŠTEV. 268. NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15, 1921. — TOREK, 15. NOVEMBRA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

AMERIŠKI DELEGATI OJUNAČENI

PRELIMINARNI SESTANKI, KI SE VRŠE V WASHINGTONU, BODO UGLADILI POT ZA FORMALNO RAZPRAVO GLEDE PREDLOGOV TAJNIKA HUGHESA. — NADALJNA SEJA BO DANES.

Washington, D. C., 14. nov. — Dočim so se predstavitelji Japonske in Anglije še nadalje omejevali na zelo reservirane komentarje, je ameriška delegacija zelo ojunačena vsled stališča zastopnikov drugih narodov z ozirom na predloge ameriškega državnega tajnika Hughesa ter je prepričana, da vsaj ne obstaja možnost absolutnega zavrnenja predloga in da bo slednji predstavljal temelj kateregakoli dogovora, katerega bi se sklenilo.

Mornariški častniki, ki razpravljajo o tem predlogu, izjavljajo, da bi ostale Združene države brez bojnih križark, dočim bi Japonska in Anglija vsaka ohranila po štiri take križarke, najnovejše ojačenje mornarice teh dveh držav.

Vse kaže, da so s tem, da so predložile tak program, hotele Združene države nuditi konkreten dokaz nesebičnega namena, s katerim so sklicale konferenco, — kot je izjavil to predsednik Harding tekom otvorilnega nagovora.

Nadaljna plenarna seja konference glede razoroženja je določena na jutršnji dan, to je v torek in načelniki različnih delegacij upajo, da bo kmalu mogoče doseči sporazum glede programa postopanja.

V namenu, da se uvede vse uvodne posameznosti, se bosta vršili tekom dneva dve važni seji, — ena zjutraj, ki bo razpravljalo o programu za pogajanja, tikajoča se razoroženja in druga popoldne, da se ugotovi postopanje z ozirom na vprašanja in probleme Daljnega iztoka.

London, Anglija, 14 novembra. Veliko presenečenej ter splošno opazno nagnenje, da zadržujejo svoja mnenja, so kazali danes zjutraj londonski listi v svojih razpravah glede predlogov ameriškega državnega tajnika na konferenci v Washnigtonu.

— Mogoče je razumljivo, da se smatra načrt preveč drznim, — pravi Daily Telegraph, — a ideja je tako krasna, da bo vzbudila večje navdušenje med onimi, ki strastno hrepene potem, da bi se napotil svet na pravo pot miru.

Konferenca je bila otvorjena s plemenito in dramatično potezo od strani predsednika Hardinga in tajnika Hughesa. Ni navada Amerike izvršiti stvari na polovičarski način, a ob tej priliki so Združene države presenetile svet z drznostjo, velikopoteznostjo svojih predlogov ter napravile mogočen utis.

NA STOTINE ŽIDOV UBITIH.

Kičenev, Besarabija, 14. nov. — V nepotrjenih poročilih, ki so dospela semkaj, se glasi, da je bilo postreljenih na stotine židovskih družin pri poskusu, da se izognejo z begom preko meje pričakovanemu spopadu med silami generala Petlure, ukrajinskega voditelja ter sovjetskimi četami.

Poroča se, da je dala rumunska vlada svojim mejnim stražam naročilo, naj ne puste nikakih beguncev preko meje.

Nadalje se najbrž ne bo izvedlo izgona tisočev in tisočev ukrajinskih Židov, ki so pribežali na Rumunsko in kojih izgon je odredila vlada, ki pravi, da ima Rumunska že dosti svojih lastnih Židov in da ne potrebuje svežih, importiranih iz Ukrajine.

MORNARIŠKI VOJAKI STRAŽIJO POŠTO.

Cleveland, O., 14. novembra. — Oddelek petdesetih mornariških vojakov je bil nastanjen tukaj, da varujejo pošto pred možnimi napadi od strani banditov. Število teh vojakov bo v teku par dni povečano na 98, je rekel poštni mojster Murphy.

CELA DRUŽINA ZGORELA.

V Madison, South Dakota, je pri nekem požaru zgorela cela družina Osvalda Walen, obstoječa iz osmih članov.

ZNAMENITI POROČEVALCI NA RAZOROŽEVALNI KONFERENCI.
Slika nam kaže par znamenitih časnikarskih poročevalcev in poročevalk, ki so se na povabilo predsednika Hardinga vdeležili konference. — Z leve na desno: Charles Hanson Towne, Mary Roberts Rinehard, Charles J. Rosebauld, Mrs. Wallace Irwin, Both Tarkington in Wallace Irwin.

CLEMENCEAU PIŠE SVOJ ŽIVOTOPIS

Pričakuje, da bo završil delo v treh letih, a ga bo objavil le, če mu bo zaključeno delo ugajalo.

Pariz, Francija, 14. novembra. Echo de Paris je objavil poročilo Marcela Hutina, ki je obiskal Clemenceau-ja ob priliki proslave Dneva premirja v slavnem majhnem stanovanju "Tigra" v Rue Franklin, kjer se je zopet nastanil prejšni ministrski predsednik. Čeprav ni hotel po svoji stari navadi dovoliti poročevalcu interviewa, je Clemenceau kljub temu prostodušno razpravljal o številnih stvareh in perometih, a dal pri tem izraza svoji želji, naj ostane pogovor neobjavljen.

— Kot Karol Pet sem tudi jaz videl svoj lastni pogreb, — je rekel ter se zasmejal.

Kljub temu pa izjavlja Hutin, da je Clemenceau sedaj neumorno zaposlen z važnim literarnim delom, v katerem hoče obazložiti obširne izkušnje svojega dolgega življenja. Clemenceau pričakuje, da bo zaposlen s tem delom nadaljna tri leta.

Delo bo objavljeno le v slučaju, če ga bo mogel zaključiti na način, ki bo ugajal njemu samemu. V svoji oporoki je napravil posebno klavzulo, v kateri se glasi, da je treba manuskript zažgati, če bi umrl predno bi mogel zaključiti svoje delo.

Clemenceau je povsem odločno izjavil, da ni smatrati njegovega dela na noben način za memoare. Rekel je, da ni nikdar tekom časa, ko je zavzemal javna mesta, shranjal važnih listin in da si tudi ni ničesar zapisoval. On se zanaša popolnoma in izključno le na svoj spomin.

Clemenceau nima nobenega namena braniti se pred silnimi napadi, katere je vprizoril nanj del časopisja v družbi nekaterih politikov, ki ga dolže, da ni Francija popolnoma zadovoljna z uspehi mirovne pogodbe, za katero se smatra Clemenceau-ja v glavnem odgovornim.

Soglasno s Hutinom je za vedno stopil iz javnega življenja ter namerava preživeti svoje preostale dni deloma v svojem domu v Parizu in deloma v svoji domači provinci Vendee.

PONZI BO OPERIRAN.

Boston, Mass., 12. novembra. Charles Ponzi, kojega ženijalni finančni načrti, v katerih se je v glavnem posluževal inozemskih valut, so ga poslali v ječo tekom pretekleg leta, je zbolel na uljesih v želodcu ter ga bodo v kratkem operirali.

SRBI NASPROTUJEJO SVETU POSLANIKOV

Protestna nota bo poslana zaveznikom. — 30,000 Jugoslovanov prodira proti Albaniji.

Belgrad, Jugoslavia, 14. nov. — Jugoslavija ne bo sprejela odločitve sveta poslanikov, s katero se je določilo mejo med Jugoslavijo in Albanijo. To je sklenil kabinet na seji, ki se je vršila včeraj. Jugoslavija bo poslala zaveznikom poslanico v tem smislu.

Belgrad, Jugoslavija 13. nov. Včeraj se je vršila kabinetna seja, na kateri je bilo sklenjeno, da Jugoslavija ne more sprejeti predloga poslaniškega sveta glede meje med Jugoslavijo in Albanijo.

Sestavljena je bila tudi ostra protestna nota, ki bo te dni poslana zaveznikom.

Tukajšnji diplomatični krogi pravijo, da jugoslovanske čete niso dosedaj prekoračile pravilne jugoslovanske meje.

Poslaniški svet je zapovedal jugoslovanski vladi, naj takoj odpokliče svoje čete iz ozemlja, katerega so prisodili zavezniki Albancem.

Jugoslovanska vlada smatra poslaniški odlok za nepravilen.

Proti Albaniji je začelo prodirati 30,000 jugoslovanskih vojakov.

BANDITI PRI IGRALCIH.

Bridgeport, Conn., 14. nov. — Šest oboroženih in maskiranih banditov je napadlo včeraj neko igralnico na Boston Post Road v Fairfield in na povelje banditov je moralo 22 navzočih gostov dvigniti roke ter se postaviti ob zid. Ajer so banditi prebrskali njih žepe. Razventega pa so banditi pobrali tudi denar, ki se je onem času nahajal na mizah. S plenom, ki je znašal več kot 13 tisoč dolarjev v denarju in nakitu so se nato odstranili popolnoma nemoteni. Predno pa so se poslovili, so vrnili svojim žrtvam žepne ure, katere so jim preje tudi odvzeli.

MIR Z NEMČIJO PROKLAMIRAN.

Washington, D. C., 14. nov. — Predsednik Harding je danes popoldne podpisal proklamacijo, v kateri proglaša, da je sklenjen mir med Združenimi državami in Nemčijo. Dokument je podpisal ob štirih popoldne.

ZNAČILNA SLIKA MODERNEGA ČASA

Neki natakar je ustrelil v Parizu nekega izdelovalca elegantnih ženskih oblek.

Pariz, Francija, 14. novembra. M. Dominik Romeo, dobro znan pariški izdelovalec ženskih oblek, ki je imel tudi obširne trgovske zveze z Ameriko, je bil ustreljen danes vspričo izvanrednih okoliščin in sicer opoldne v Rue Royale, zelo živahni cesti v srcu mesta.

Ravnokar je prišel iz nekega privatnega stanovanja z neko svojo prijateljico, Mme. Junin ter je ravno hotel sesti v svoj avtomobil, ko je stopil naprej neki človek ter oddal na dvojico več strelov, nakar je še samega sebe ustrelil v glavo.

Romea so odvedli v bolnico, kjer pa je umrl v par minut po prihodu. Mme. Junin, ki je bila resno poškodovana, so odvedli v neki sanatorij, a policija je prijela morilca, ki je bil še najmanj poškodovan.

Rekel je, da je natakar, pa imenu Philibert Beauju ter dostavil:

— Jaz sovražim ta družabni red. Šel sem skozi vojno ter prišel nazaj revnejši kot sem bil kedaj poprej. Le s težavo sem zmogel v mirnih časih toliko, da sem se preživel. Brez dela in denarja, sem sklenil napraviti konec svojemu življenju. Sklenil pa sem, da ubijem, predno umrjem, še nekega drugega. — ne da bi se brigal, kdo je to, samo če bo bogat.

— Ko sem šel po Rue Royale, sem videl elegantno dvojico, ko je ravno hotela stopiti v avtomobil. Potegnil sem revolver ter pričel streljati na ta dva človeka, katerih ne poznam. Žal mi je, da sem zgrešil samega sebe in da sem še živ.

Vsvojem žepu je imel pismo, naslovljeno na državnega pravdnika, v katerem je izjavil, da namerava izvršiti samomor potem, ko bi sprayil s poti enega buržuazijca.

ITALIJA JE ZMANJŠALA SVOJO ARMADO.

Washington, D. C., 14. nov. — Vodja italjanske vojaške sekcije, general Vaccari, je rekel danes, da je Italija je že zmanjšala svojo armado na minimum. Ima le toliko vojakov, kar jih je potrebno za vzdržanje miru. V sedanjem času ima Italija le eno tretino one infanterije, ki jo je imela v vojni. V vojni je imela trideset polkov kavalerije, sedaj jih ima pa samo dvanajst.

EKONOMSKI POLOŽAJ V NEMČIJI

DR. RATHENAU JE OBSODIL KRITIKE WIESBADENSKE POGODBE TER REKEL, DA JE NJIH CILJ RAZVELJAVLJENJE POGODBE. — RAZKOL V DEMOKRATIČNI STRANKI.

Poroča **Ciril Brown.**

Berlin, Nemčija, 14. novembra. Naš industrijalni procvit ne bo dolgi trajal, — je bila glavna vsebina sijajnega, dve uri trajajočega govora, katerega je imel dr. Walter Rathenau, prejšnji rekonštrukcijski minister, na konvenciji demokratične stranke v Bremenu. Tekom svojega analiziranja ekonomskega položaja Nemčije je rekel:

— V ospredju ekonomskih razpravljanj stoji padanje marke. Mi moramo imeti absolutno jasen pojem o vzroku tega fenomena ali pojava. Optimistično naziranje, ki je prevladovalo v inozemstvu glede naših ekonomskih zmožnosti, se je izpremenilo. V inozemstvu ne dele več upanja na ekonomsko rekonštrukcijo Nemčije. Katastrofa Gornje Šlezije je tudi pripomogla k temu. To je zmaga naših sovražnikov, ki nočejo, da bi se zopet postavili na noge ter prosperirali.

— Razpoloženje v inozmestvu je treba oceniti na različen način. Vesepovod je kak parlament, izvoljen pod uplivom vojne premirja, realnost, s katero morajo računati najbolj treznomisleči državniki. Ni pričakovati za nas ugodnega preobrata. Naša trgovska bilanca je pasivna, kljub nekaterim ugodnim faktorjem. Mi importiramo v vrednosti petih ali šestih tisoč miljonov zlatih mark. Vsled tega tudi prodajamo svoj papirnati denar. Mi potrebujemo vsled tega kupcev za naš papirnati denar, ker ga drugače ni mogoče prodati.

To pa je ravno, kar se dogaja sedaj. Takega blaga kot je naš papirnati denar, ne more še nadalje sprejeti svetovni trg. Katastrofalni padec marke ima svoj vzrok v stavki kupcev proti marki. To je splošna slika svetovnega trga. Ali se bo stvar zasukala na boljše? Upanje je zelo omejeno.

Svetovni tagi so se skrčili. Uničena pa je bila tudi svetovna razdelitev dela. Ekonomski svet je bil organiziran z dovršeno delitvijo dela med posamezne države. Ena država je proizvajala surovine in druga le te predmete. Ta izmenjalna igra sil pa je bila uničena. Pojasniti moramo zaveznikom, da morajo naša plačila v gotovini zavzeti sedež za našimi plačili v blagu in službi. Mi produciramo blaga v vrednosti od 25 do trideset tisoč milijanov zlatih mark. Mogoče celo lahko povečamo te zadnje številke. Vsako reparacijsko plačilo v materijalu ali službi potrebuje sredstev plačila. Vsaka država, ki se loti takega materijalnega plačevanja, mora vrniti svojim državljanom vrednosti. Napihnjenost se bo s tem povečala, a to zlo je manjše kot pa kupovati inozemski denar za reparacijska plačila.

— Kako stojimo pricipijelno proti reparacijskemu vprašanju? Človek bi lahko rekel: — Mi zavračamo in odklanjamo reparacije. — Nato pa moramo staviti proti-vprašanje: — Kakšne so posledice take odklonitve? Kaj moremo storiti proti takim posledicam? Vsakdo, ki podpira politiko odpora, nam mora tudi povedati, kako hoče izvesti to politiko. Drugače se poslužuje le fraz mesto politike.

To analizo politike aktivnega odpora, katero zasledujejo nemški reakcijonarci, je sprejela konvencija z odobravanjem. Dr. Rathenau pa je nadaljeval:

— Nadaljni element priporočne glavnega izzvanja, ten več politiko pasivnega odpora proti repararaciji. Ta politika je celo slabša kot pa prva. Nima namreč dobih strani aktivnosti prve ter vsebuje še večje nevarnosti. Kot pošteni možje moramo reči eno stvar: — Dali smo svoj podpis, — seveda ne prostovoljno, — in sedaj ga moramo rešpektirati ter z dobro vero izvesti svoje obveznosti. Reparacija ne pomenja le enostavne izgube mlaga in denarja. Pomenja namreč nekaj strašnega, če se ozirajo nanjo miljoni prebivalcev sveta. Mi izjavljamo: — Mi bomo pripomogli k zopetnemu zgrajenju omajanih držav Evrope.

IZGINIL NA POTI PROTI DOMU.

Plymouth, Anglija, 14. nov. — Helena Sabo, ki je stanovala na 118 cesti v Clevelandu, Ohio, je izginila s parnika Minnekahda tekom potovanja iz New Yorka v to pristanišče. Parnik je dospel včeraj semkaj in zadnji krat je je videl njen brat v petek opoldne.

Cleveland, O., 14. novembra. — Helena Sabo, ki je izginila s parnika na poti v Anglijo, je osemnajstlet stara hči Andreja Sabo, tukajšnega polirarja. Prišla je v Ameriko pred devetimi meseci k svojim starišem. Družina pravi, da se ji je omračil duh, najbrž radi podnebja. Odpotovala je domov na Slovaško pred enim tednom, v spremstvu svojega brata Johna, starega štirinajst let. Tudi stariši se nameravajo vrniti v teku enega meseca.

KONEC IZKOPOVANJA TRUPEL AMERIŠKIH VOJAKOV.

Brest, Francija, 14. novembra. Izkopovanja trupel ameriških vojakov, ki so bili zakopani tukaj tekom vojne, so zaključena. Armadna uprava je spravila na štiri trajna pokopališča, katera se je ustanovilo v Franciji, 1080 trupel vojakov, kojih sorodniki niso zahtevali njih prevoza v Združene države.

PURMANI BODO CENEJŠI.

Purmani, katere zavživajo Amerikanci na Zahvalni dan, bodo baje letos za celih dvajset odstotkov cenejši kot pa so bili lansko leto. — pravi newyorški department za trge in tržnice. Preteklega leta je stal funt šestdeset centov, a letos bo znašala cena le še 45 centov pro funt. Bomo videli, če bo res.

PERZIJA SE HOČE OPROSTITI BOLJŠEVIZMA.

Baku, Kavkazija, 14. nov. — Najnovejša poročila, ki so prišla iz Perzije, pravijo, da je perzijska vlada prenehala loviti angleški kapital, nadalje prenehala izigravati Angleže proti Rusom in da želi sedaj odkritosrčno, da je bo sovjetska vlada pustila pri miru.

Moč se nahaja še vedno v rokah Ziau-Dina, prejšnjega urednika in socijalista. Polastil se je kontrole vsled akcije neke kazaške divizije, sestoječe v glavnem iz komunistov, ki je vkorakala v Teheran preteklega februarja ter strmoglavila prejno vlado.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po zmerni ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$ 1.25	1,000 kron	$ 4.00
400 kron	$ 1.65	5,000 kron	$19.50
500 kron	$ 2.05	10,000 kron	$38.00

Glasom naredbe ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zneske potom pošte edinole v dinarjih; za vsake štiri krone bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane toraj neizpremenjeno.

Italija za zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 2.55	500 lir	$22.00
100 lir	$ 4.70	1000 lir	$43.50
300 lir	$13.20		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nem.-avstr. kron	$ 0.95	10,000 nem.-avstr. kron	$ 6.00
5,000 nem.-avstr. kron	$ 3.50	50,000 nem.-avstr. kron	$25.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se za ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY 444

GLAS UPIJOČEGA.

V Združenih državah se mudi angleški velepodjetnik, ki hoče prepričati svoje razredne tovariše, da je priznanje delavske organizacije dobro za podjetnike.

Dosedaj je imel pa le malo sreče. Toliko blata je bilo že vrženega na delavske organizacije, toliko laži je bilo izgovorjenih, da so ameriški delodajalci postali precej nezaupljivi. Te nezaupljivost jim pa tudi nese.

Glas angleški fabrikanta Rowntree-ja je le glas upijočega v puščavi.

Ameriških kapitalistov ne bo izpreobrnil. Izpreobrnil jih ne bo toliko časa, dokler se ameriškim delavcem ne bo utrdila hrbtenica, dokler ne bodo tako močni, da bodo prisilili kapitaliste k priznanju organizacije.

Rowntree na jako priprost in lahak način rešuje razredni boj.

Njegovo pravilo je naslednje:

—— Industrijo moramo tako organizirati, da bo mogoče dati delavcu za povprečno delo plačo, ki mu bo zadostovala za vse življenske potrebščine. Delovne ure ne smejo biti predolge. Delavec mora imeti dosti časa za duševno in telesno razvedrilo.

Najbrže se delavci ne bodo mogli tako zlepa sporazumeti s podjetniki, koliko naj znaša svota za nabavo življenskih potrebščin in koliko časa naj ima delavec za duševno in telesno razvedritev.

Gary naprimer je s svojimi tovariši vred zatrdno prepričan, da delavcu popolnoma zadostuje trideset centov na uro. Delati pa mora dvanajst ur na dan in sedem dni v tednu.

Po mnenju Gary-ja ta svota popolnoma zadostuje za nabavo vseh življenskih potrebščin in njegovim delavcem ostane dovolj časa za razvedritev.

Ker se delavci in delodajalci ne morejo sporazumeti glede teh kapitalnih vprašanj, katera so temelj vseh nasprotstev med izkoriščevalci in izkoriščanimi, vsled tega so pa tudi vsa priporočila dobrohotnega angleškega fabrikanta le pesek v morje.

On zagovarja zavarovanje materijalne eksistence delavca, posebno pa varstva proti brezposelnosti; soudeležbo delavca pri uravnavi delovnih pogojev; delavec naj bi imel direktne interese pri dobičku industrije, v kateri je zaposljen.

Podjetniki Združenih držav in žnjimi vred tudi podjetniki vseh dežela pa sovražijo delavsko organizacijo ter se jo boje, kajti delavec zamore edinole potom organizacije odločevati o delovnih pogojih.

Vsak kapitalist sovraži organizacijo, ki je tako "nespametna", da se ne pokori željam kapitalistov, ampak služi z vsemi svojimi sredstvi le interesom delavskega razreda.

Mir, ki ga je predlagal gospod Rowntree, je le gnjil kompromis med delodajalci in delavci.

To je le premirje, v katerem bosta obe stranki poskušali zbrati svojo moč.

Jugoslavia irredenta.

Brezposelnost in stavka v Trstu. Požar pri "Piccolu".

Stabilimento San Marco in San Rocco sta ustavila delo, ker nimata niti naročil niti dovolj vladne podpore. Nad 10.000 delavcev je brez posla in v bedi. Vsled tega je takoj po zatvoritvi obeh ladjedelnic izbruhnila 29. sept. ob 11. uri zvečer v vsem Primorju dobro pripravljena generalna stavka, ki je malone popolna. Vsa produkcija počiva, časopisje ne izhaja, obrati so ustavljeni, tramvaj ne vozi, trgovine so zaprte in le z veliko težavo se vzdržuje preskrba mest z vodo in lučjo. Tudi vse velike delavnice v Tržiču ob Soči in podjetja v Gorici počivajo. Pričakuje se, da se pridružijo stavki tudi železničarji.

Dne 30. sept. zjutraj je izbruhnil požar v poslopju proslulega lista "Il Piccolo" v prostorih trgovske "Cooperative Giuliane". Zgorelo je vse, gasilci so pogasili toliko, da ogenj ni prodrl skozi strop v tiskarno in uredništvo "Piccola". Uradno se zatrjuje, da je bil kratek stik (električni) vzrok požara, ves Trst pa govori, da so stavkarji zažgali 'Piccolo', ker zagovarja kapitaliste. List je sedaj zastražen z močnim vojaškim kordonom. Po mestu prožijo močne karabinjerske patrulje in tupatam pridrdra tudi kak oklopni avtomobil s strojnimi puškami.

Italija je s položajem, ki ga je ustvarila v Trstu, izgubila zadnjo trohico simpatije, ki jo je še imela pri tržaškem prebivalstvu, ki je odločno na strani stavkarjev. Trst se je pač naveličal "dobrot", ki mu jih daje Italija! Da ste čuli, kaj se je vse kričalo zlasti v delavskem koncu mesta, pri Sv. Jakobu! "Kaj jih je vrag prinesel semkaj! Drugega nam niso prinesli kot uši in mizerijo! Trst hočejo uničiti. Domačine hočejo izgnati, da bi se njihovi lastni sestradanci pasli na naših tleh! Kaj jih je bilo treba semkaj! Naj vrag vzame njihovo svobodo in njihovo odrešenje! Prišli so nas odreševat, da bi nas zadušili! Vrag naj jih odnese, odkoder jih je prinesel!" Seveda so bile le ženske, ki so tako kričale, a bil jih je poln trg pred šentjakobsko cerkvijo in kričale so, da je bilo joj! In varnostna oblast ni posredovala. Zdi se, kakor da bi bil Trst končno vendarle izpregledal!

Požar v Postojni je uničil Frankovo posestvo. Škoda je ogromna.

Iz Slovenije.

O letošnji suši

piše dr. Fran Čadež iz Ljubljane sledeče: Dočim se pri normalnih vremenskih razmerah le malokdo intenzivnejše zanima za vzroke in potek meteoroloških prikazni, vzbuja letošnja suša vsled svojih vedno hujših posledic občno pozornost. Že štiri mesece nam sije in pripeka solnce iz vedrega neba. Pooblačilo se je sicer nebo tu in tam za nekaj časa in padlo je v kratkih urah nekaj dežja, toda hitro so se pojavili vsakokrat močni severovzhodni vetrovi, ki so v najkrajšem času pregnali dež in oblake. Prav posebno trdovratno se pojavlja suša v mesecu oktobru. Dnevi brez najmanjšega oblaka se vrste eden za drugim in še danes (21. okt.) ni nobenega izgleda, da nastopi konec tej redki in nenavadni meteorološki prikazni. Večina potokov in studencev je usahnila, da, celó nekatere reke so se popolnoma posušile. Sava je še v svojem dolenjem toku na več mestih tako plitva, da jo lahko prebrede otrok. Na vseh planinah je sneg popolnoma izginil, le mestoma v globokih razpokah se še viči večen sneg in led. Take suše ne pomnijo najstarejši ljudje. Podobne vremenske prilike oziroma neprilike so imeli v naših krajih leta 1834. Tudi takrat je bilo v poletnem in jesenskem času silno pomanjkanje vode. Razven izborne vinske kapljice niso pridelali hmelja skoraj nič, prav kakor letos. Zdi se, da bo letošnja suša še prekosila ono od leta 1834. Nastane vprašanje, kaj pravzaprav povroča to nenormalno stanje v naši atmosferi in kdaj bo konec dolgotrajne suhe dobe. V naslednjem hočemo od govoriti na ta vprašanja, v kolikor je po sedanjem stanju metereoloske vede pač mogoče. Iz vremenskih podatkov različnih vremenskih postaj v evropski celini je razvidno, da trpi cela Evropa na velikem pomanjkanju dežja, da, celó daleč v notranji Aziji se je letos pojavila suša. Lepo tukajšnje vreme ni torej lokalen, ampak splošen pojav na evropejsko-azijatskem kontinentu. Popolnoma nasprotno vreme vlada na Atlantskem oceanu. V neizmernih množinah se vliva dež z malimi presledki v gostih curkih na razburkano morsko površino. Res čudno gospodari narava z dragoceno močo! Na eni strani razsipije z neprekosljivo potratnostjo svoje darove, drugod pa skopari in dela človeku neizmerno škodo. In pri tem mora gledati človek s prekrižanimi rokami proti nebu, željno pričakujoč potrebnega dežja ali pa tudi ne. Človek dandanes še vedno ne more kljub silnemu napredku v tehniki niti najmanjše vplivati na potek vremena. V tem oziru smo popolnoma izročeni na milost in nemilost vremenskim bogovom, ki so neizprosni in vsledk tega nesimpatični. Kdor se natančneje bavi s problemom suše, pa vendar opazi, da se narava vendar tudi pri vremenskih prikaznih strogo drži svojih jeklenih zakonov in ni misliti, da bo enkrat magari za trenutek odstopila od svojega pravca. Kje tiči torej vzrok letošnje splošne suše? Znano je, da igra pri vseh vremenskih prikaznih zračni pritisk glavno ulogo. Če stoji živo srebro v barometru visoko, imamo lepo vreme, pri nizkih legah je pa deževno in vetrovno. Razganimo pred seboj poljubno vremensko karto evropskega kontinenta! Na karti opazimo n. pr. na Angleškem velik okoliš nizkega zračnega pritiska, takozvani minimum, v Srednji Evropi pa istotako velik lepo zaokrožen okoliš visokega zračnega pritiska ali maksimum. Vse postaje na Angleškem poročajo o slabem deževnem in vetrovnem vremenu. Srednje-evropska poročila pa govoré o lepem, suhem in večinoma brezvetrovnem vremenu. Iz tega sledi, da primašajo minima deževno in vetrovno vreme, maksima pa nasprotno vedro in čisto nebo. Navadno opazujemo na celem kontinentu Evropa-Azija več minimov in maksimov, ki se v lepem redu vrsté eden za drugim in se pomikajo po gotovih potih vsak dan po več sto kilometrov od zapada proti vzhodu. Kraji, ležeči na progi teh metereoloških organizmov, imajo torej vedno menjajoče se vreme. Večletna natančna vremenska opazovanja na suhem in na morju so pokazala, da je Atlantski ocean prvi povzročitelj vseh metereoloških pojavov v Evropi. Gorki in zelo mogočni morski tokovi, ki prihajajo iz južnega vročega pasa, segrevajo neprestano zrak nad morsko gladino. Ta postane vsled tega specifično lažji in se dviga navzgor, izpodrivajoč višje zračne plasti na vse strani. Prva posledica dviganja zraka je ta, da se pri tem procesu zrak ohladi tako, da se vodne pare v zraku zgoste v oblake in dež. Druga posledica je nizek zračen pritisk na morskem površju, kjer odtekajo visoke zračne plasti proti celinam. Atlantski ocean ima torej na vsej svoji neizmerni površini tendenco ustvarjati vedno nova minima, na celinah pa maksima. Radi vrtenja zemlje se ta minima pomičejo proti Evropi in dalje po kontinentu, prinašajoč s seboj tople vlažne morske vetrove z obilnimi padavinami. Brezdvomno je Atlantski ocean glavni krivec letošnje suše. Izredno močni in gorki njegovi tokovi so vstvarili nad njim silno obsežen in mogočen minimum, istočasno se je pojavil nad Evropo in Azijo nič manjši nasprotnik njegov v obliki velikanskega maksima. Ti dvi mogočni atmosferični tvorbi sta nenavadno stabilni in vztrajni. Vsaka se trdovratno drži svojega teritorija in treba bo neizmernih sil, da se zlomi gospodstvo dvih zračnih velikanov, ki preobvladujeta skoro celo severno zemeljsko polkroglo. Čim bodo oslabili gorski tokovi Atlantskega oceana, oslabila bosta istočasno minimum in maksimum in nastopilo bo zopet normalno vreme. Kdaj nastopi ta čas? Natančno na to vprašanje ni mogoče odgovoriti. Verjetno je, da bo trajala suša še dalj časa, posebno ker je november celó v normalnih letih najbolj suh mesec. Vendar presenečenja niso izključena. Dolgim suhim dobam sledi rado dolgotrajno deževno vreme. Zato nam utegne prinesti letošnja zima obilno padavin v obliki dežja in snega. Januar in februar pa nam bosta poleg obilnega snega prinesla še prav hud mraz.

Kako ščitijo obrtne oblasti delavske pravice.

Iz Celja poročajo: Pri tvrdki Ivo Čater, lesna trgovina, sklepa milostiva gospa Čater z delavci pogodbe za 10urno delo; kot nadure se potemtakem smatrajo one ure, ko se dela čez 10 ur na dan. Večji del se pa dela pri tej tvrdki po 12 do 17 ur dnevno! En tak dokument kulturne sramote in kapitalistične protizakonite predrznosti je delavska organizacija predložila "Inspekciji dela" v Celju v nujno uradovanje. Ker "Inspekcija dela" ni storila svoje dolžnosti takoj, je ista ovadba predložila okrajnemu glavarstvu v Celju. Na okrajnem glavarstvu se je g. komisar dr. Hacin izjavil, da je nekompetenten zadevo v smislu ovadbe rešiti, za to da je pokličana "Inspekcija dela" ali pa obrtno sodišče. (V Celju ni obrtnega sodišča.) "Inspekcija dela" je naročila delavcu, kateremu tvrdka dokumente zadržuje, da naj gre k odvetniku. Človek, kateremu je tvrdka 300 kron plače odtegnila in nadur ni izplačala, naj pojde še povrh k odvetniku! Radovedni smo, zakaj imamo različne obrtne oblasti in socialno zakonodajo, naredbe in uredbe, namenjene v zaščito delavcev?! Če odrekajo v nujnih in potrebnih slučajih kompetenco! Mi smo mnenja, da če "Inspekcije dela" nimajo nobenih pravic in moči za izvrševanje predpisov, se jim naj te podelé, če pa imajo pravico in jo ne izvršujejo, se jih naj spodi in nadomesti z drugimi, ki bodo pokazale, da je "Inspekcija dela" res oblast za zaščito delavcev! Poučili bomo tudi ministra za socialno politiko o tem.

Peter Zgaga

Na prvi seji razoroževalne konference v Washingtonu je predlagal državni tajnik Hughes, naj Združene države, Japonska, Anglija in Francija skrčijo svojo mornarico. Moj Bog, kako je zagrmelo po listih. To je konkreten predlog. To je začetek razoroževanja, to je mogočen korak k miru.

To navdušenje se je pa kmalo poleglo. Pravijo, da bo načrt šele tedaj uresničen, če se bodo velesile sporazumele glede daljnovzhodnega vprašanja. To se pravi: Miru ne more biti, ker še nismo edini, kdo bo vzel največji kos plena. Izdatke za oboroževanje bomo pa nekoliko zmanjšali. Oboroževanja pa ne moremo omejiti, če se ne dogovorimo glede svojih zahtev. Pa tudi, če bi se sporazumeli, mora biti vsakdo prepričan, da smo vsak trenutek pripravljeni udariti.

* * *

Ni vse zlato, kar se sveti — vse vino ne, kar se iskri.

* * *

V Petrogradu so se vršile volitve. Sovjetni voditelji so zmagali z veliko večino. To jasno dokazuje, da je Lenin še vedno na mestu in na trdnem stališču. Evropa ne bo ozdravela od svoje ekonomske bolezni, doker ne bo sovjetna Rusija priznana. Trgovati je treba žnjo ter žnjo tako postopati kot z vsakim drugim članom družine narodov.

* * *

— Socijalisti v New Yorku so še vedno živi, — je zatrjeval te dni navdušen pristaš socijalistične stranke. Pri županskih volitvah so dobili devetdeset tisoč glasov.

— No, tudi demokrati in republikanci niso ravno mrtvi — se je oglasil nekdo drugi, — kajti dobili so nad en miljon glasov.

* * *

— Vašo ženo sem srečal.

— Kaj je rekla?

— Nič.

— No, potem pa ni bila moja žena.

* * *

Pred kratkim je priobčilo newyorško časopisje senzacijonalno vest.

Na čisto navadnem "ferry-ju" se je vozil mladi Rockefeller. S "ferryjem" se je vozila tudi uboga dvanajstletna deklica, ki je izvanredno lepo pela. Dvakrat je morala zapeti neko pesem, nakar ji je dal Rockefeller deset centov. Časopisje svetuje deklici, naj da dotični "dime" vkovati v zlato ter naj ga nosi za vratom. To baje pomenja srečo.

O revnem očetu, ki mora deklico vzdrževati, jo oblačiti in obuvati, ni v listih nobene besede.

* * *

— Ali je vaš mož srečen z vami?

— Seveda je. Naj le enkrat poskusi biti nesrečen z menoj.

* * *

Jugoslavija noče ubogati zaveznikov. Na tisoče in tisoče jugoslovanskih vojakov je bilo poslanih proti Albancem. Kaj si bo Jugosilavija na boljšem s par albanskimi vasmi?

Albanska fronta je zavarovana s puškami in topovi. Italjanska fronta pa samo z redko žičnato ograjo. To je jako čudna strategija.

* * *

Fatty Arbuckle je pred sodiščem in bo najbrže oproščen, ker je usmrtil kinematografsko igralko Virginijo Rappe.

Debs, ki je svaril Ameriko pred miljonske morijo, je še vedno v ječi.

Tatiče obešajo, tatove izpuščajo.

* * *

Amerika je pokopala svojega neznanega vojaka.

Sedaj naj pa še svojim znanim, odpuščenim vojakom delo preskrbi, pa bo vse deloma v redu.

Občinski odbornik tihotapec.

Iz Ljutomera poročajo, da je bil tamkajšnji občinski odbornik Franc Pogačnik, svoječas zagrizen nemškutar, zasačen, ko je hotel vtihotapiti iz Avstrije svilo in od carinarniče v Gornji Radgoni obsojen na 90 tisoč kron globe.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PACHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nezplačanih svotnin: JOHN MOVERN, 524 Fl. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FAANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 434 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Boljševiški miljoni proti Jugoslaviji.

Na Dunaju sta bila aretirana jugoslovanska državljana Ilija Mikić in bivši komunistični poslanec dr. Sima Marković, ki sta se vdeležila boljševiškega kongresa v Moskvi in se sedaj že nekaj časa nahajala na Dunaju, ne da bi se bila prijavila policiji. Na Dunaju sta vodila "jugoslovanski propagandni oddelek", v katerem je tudi bivši poslanec dr. Lemež. V posesti Mikića, ki je bil član eksekutivnega komiteja tretje internacijonale v Moskvi, se je našlo med drugim tudi znatne denarne svote v tujih valutah v skupni vrednosti 100 miljonov kron. Tudi pri Markoviću je našla policija znanih valut v znesku nad en miljon kron. Domneva se, da je ta denar moskovskega izvora. Oba komunistična prvaka bosta najbrž izgnana, odnosno izročena jugoslovanskim oblastim.

Velika razstrelba v Dalmaciji.

Iz Splita poročajo, da je nastal v skladišču cementne tovarne "Majdan" pri Solinu požar. Ker je bilo v skladišču mnogo eksplozivnih snovi, so se dogodile velike detonacije. Škoda je ogromna.

Popravila proge Beograd-Ljubljana.

Iz Beograda se poroča: Minister saobračaja bo takoj, kakor hitro bo podpisano državno posojilo, zahteval kredit za položitev novih pragov na progi Beograd-Zagreb-Ljubljana.

Železniška zveza z morjem.

Iz Beograda poročajo: Ker je bil projekt Jadranske proge od ministrskega sveta z nekaterimi malimi spremembami sprejet, se vršé v ministrstvu saobračaja že potrebne priprave za pričetek dela. Z gradnjo se bo pričelo v teku 6 mesecev.

Sarajevski gospodarski krogi so začeli veliko akcijo proti omalovaževanju Sarajeva, ki bi izgubil vso gospodarsko važnost, ako bi šla nova jadranska proga po dolini Drine in Tare v Kotor.

Primorsko gradjevinsko društvo je dobilo koncesijo za podaljšanje Liške železnice preko Knina do Splita. Najprej še bo gradila proga Knin-Pribudić, pozneje proga Gračaca. Cela proga bo izgotovljena v dveh letih in pol.

Podrobnosti o tatvini delnic Hrv. eskomptne banke.

O tatvini delnic zagrebške Hrvatske eskomptne banke se doznavajo še sledeče podrobnosti. Drzni tat, 17letni, plavolasi, elegantno opravljeni, zelo razkošno živeči pekovski pomočnik Srebotnjak je imel navado s peronskimi vstopničami prihajati k raznim brzovlakom. Hodil je po kupejih in stikal za raznimi dragocenostmi. Splazil se je vselej v prazne kupeje. Na ta način je izvršil številne, zelo plodonosne tatvine. Tako je okradel italjanskega člana reparacijske komisije Maria Lenassija iz Gorice za 3000 lir. Vzel mu je pa tudi važne spise, dokumente in vrednostne papirje. Znanega angleškega politika in prijatelja Bolgarov Noel Edwarda Buxstona je okradel za ček angleške banke. Lenassiju ukradene lire je zamenjal za 120,000 kron in ž njimi živel na Vrbskem jezeru zelo potratno. Zadnjič je ukradel V. Hlimbacku, ravnatelju iz Zagreba, že 4. okt. javljenih 450 akcij.

Črnogorci za Skadar.

Iz Beograda se poroča: Vsi narodni poslanci iz Črne gore brez razlike strank so predložili zastopniku ministra zunanjih zadev spomenico, v kateri zahtevajo v imenu črnogorskega prebivalstva, da vlada v nobenem slučaju ne sme popustiti v vprašanju Skadra (v Albaniji), ki ga smatrajo Črnogorci kot svojo zgodovinsko svetinjo. Vlada naj v zadnjem hipu podvzame odločne korake, da se reši vprašanje Skadra v jugoslovanskem smislu, ker sicer bo ostalo to vprašanje vedno odprto ter izzivalo nove komplikacije na Balkanu.

Češki list o albanskem vprašanju.

Praški "Čas" se bavi v uvodniku s sporom med Jugoslavijo in Albanijo, o katerem pravi, da se srednjeevropski položaj ne sme smatrati za tragičnega. Upa, da bo Jugoslavija odbila vse albanske napade. Slučaj Albanije uči, kako so škodljiva za evropski mir odprta sporna vprašanja. Italija se mora iznebiti predsodkov glede panslavistične nevarnosti ter mora uvideti, da je kooperacija v njenem lastnem interesu mogoča.

Italija je prepovedala uvoz živine iz Jugoslavije.

Iz Beograda se poroča, da je Italija prepovedala uvoz živine iz Jugoslavije baje zaradi kužnih bolezni. Na seji zakonodajnega odbora 13. okt. se je o tem razvila živahna debata. Govorniki so poudarjali, da je italjanska motivacija prepovedi le pretveza, ki naj zakriva politične motive. Tudi ta prepoved je v zvezi z velikopotezno akcijo naših neprijateljev v svrho upropaščenja jugoslovanske valute.

Po poročilu jugoslovanske trgovinske agencije v Milanu je italjanska vlada preklicala izvozno prepoved za riž.

Črnogorski legijonarji se vračajo domov.

Iz Gruža v Dalmaciji se poroča v Sarajevo, da so začeli dohajati transporti črnogorskih legijonarjev iz Gaete v Italiji v Črno goro. Pri odhodu je dobil vsak bivši legijonar 2000 lir in obleko.

Tehniške šole v Bosni in Hercegovini.

V ministrstvu za trgovino in industrijo se izdeluje načrt za ustanovitev tehniških srednjih šol v Bosni in Hercegovini, v katere se bodo sprejemali dijaki, ki so absolvirali 4 razrede srednje šole.

VELIKI ZLATI NAVAL V YONKERSU

NEKI RUS IZJAVLJA, DA JE ZADEL NA BOGATO ZLATO ŽILO IN YONKERSA V NEW YORKU, KJER SE IZDELUJE "KARPETE", SE JE LOTILA ZLATA MRZLICA. -- LJUDJE PREKOPAVAJO SVOJE LASTNE VRTOVE, KER UPAJO NAJTI ZLATO IN SREBRO.

Poroča **Prosper Buranelli.**

Vse to zveni kot epij ali pa fantastičen dovtip. Pravijo, da so zadeli v Yonkersu na zlato, — ne le na zlato, temveč tudi na srebro, iridij in platin. (Iridij je zelo redka kovina, srebrno-bele barve, ki je sorodna platinu. Iridij se ne razkroji niti v takozvani "kraljevi vodi", najmočnejši kislini, ki razkroji vse druge kovine. Iridij rabijo sedaj v glavnem za ojačenje osti zlatih peres na "fountain" peresih.) Prav je, da je Yonkers, malo mesto, ki leži dober streljaj od New Yorka, drugi Klondike!

Neka korporacija je že pričela postavljati koče, orodja za vrtanje in stroje za drobljenje rude na Schwenkovi farmi, in na posestvu stadega Sidebottoma in ljudje so že pričeli kopati na svojih dvoriščih in vrtovih Žilo se opisuje kot izvanredno bogato, ker je ruda na nekaterih mestih baje vredna nad sto dolarjev tono ali približno po trideset dolarjev za tono povprečno. Skalnih skladov, ki nosijo dragocene rude, pa je baje dosti za celo stoletje kopanja in te skale bodo baje dale gorostasno skupno svoto osmih tisoč miljonoc v zlatu. Če ni to opij, potem je neka čarovniška pijača, karo je zvaril starn Merlin. Ljudje, ki so prizadeti pri tem, pa ne ranjajo ter kažejo na poročila United States Assay urada ter certifikate inžinirskih inšpekcij. Sedaj treba le še navesti povest o razkritju. V nekem majhnem zemljiškem uradu v Yonkersu so sedeli možje zaposleni z novim lovom na zlato, kadili ter pripovedovali svojo povest.

* * *

Nekega popoldne v poletju preteklega leta je stopil neki slabo oblečen človek v eno onih čednih lesenih poslopij, ki stoje v intervalih ob gorenjem Broadwayu ter vabijo s pomočjo velikih plakatov, motoriste, naj vstopijo ter kupijo posestva in zemljišča v Tarrytown, Dobbs Ferry in Yonkersu. Ta mož je bil Vazilij Černjak, neki Rus. Urad pa je bil onl nekega Sullivana iz Yonkersa. Černjak je stopil k mladiču ob pisalni mizi ter ga vprašal v dobri angleščini z evropskim nagiasom, če ima zemljišč naprodaj. Mladi mož, po imenu McVey, ni bil posebno očaran. Ni se mu namreč zdelo, da bi mogel biti ta surovi človek, očividno inozemec, dober kupec. Uljudnost pa je zelo potrebna čednost v tem postu in McVey je navedel več zemljišč, med katerimi je bila tudi Schwenkova farma. Ta farma je obstajala iz kamenitega obronka ob griču, katerega ni bilo mogoče prodati nikomur in kojega cena, naravnost čudo med zemljiškimi agenti, je približno odgovarjala sredstvom človeka, kot je bil Černjak. Rus je hotel pregledati ta zemljišča in McVey ga je odvedel z avtomobilom na različna mesta, kjer mu je razkazal vse, kar je hotel videti. Med temi zemljišči je bila tudi z granitom posejana Schwenkova farma. Bila pa je ravno ta kamenita farma, ki je obrnila nase pozornost Vazilij Černjaka. Dolgo časa je hodil po gričevju ter pregledoval skale. Konečno pa je rekel, da se bo vrnil naslednjega dne.

Pozno naslednjega dne popoldne je prišel mali čokati Rus zopet v urad zemljiškega agenta, nosče s seboj veliko culo, v kateri se je očividno nahajala neka zelo težka stvar. Černjak je postavil svojo culo na tla, rekel, da si je ogledal Schwenkovo farmo, da je zadovoljen z noj in hoče plačati aro. Potegnil je iz svojega žepa dvajset dolarjev ter jih položil na mizo.

Na presenečeno izjavo zemljiškega agenta, da ni svota dvajsetih dolarjev nikak denar, s katerim bi si človek lahko kupil posestvo, je odgovoril Černjak, da je to vse, kar ima. Agent pa si je konečno mislil, da itak ne bo nikdar mogel prodati one peščene in kamenite farme ter vzel vsled tega onih dvajsetih dolarjev.

Nekaj časa pozneje je kupil Černjak Schwenkovo farmo za gotov denar in v teku par naslednjih mesecev je dal Sullivanu naročilo, naj mu preskrbi, zopet za gotov denar, posestvo starega Sidebottoma ter par drugih zemljišč, ki so bila vsa v bližini Schwenkove farme ter vsa prav tako kwamenita in ničvredna kot Schwenkova farma. Černjak je plačal do $100.000 v gotovini ter izjavil, da se bo ustanovilo na dotičnem mestu rusko kolonijo. Zemljiški agenti so ga skušali zainteresirati za ravna, rodovitna zemljišča ter so bili zelo presenečeni, ko je plačal denar za neplodne in kamenite obronke.

Agenti so se smejali ter ga vprašali, kaj pomenja vse to, a on je le skomignil z rameni ter rekel, da bodo polagoma že izvedeli, kaj je na tej stvari. Agenti so se čudili. Beseda Rus je bila po njih mislih zvezana z boljševizmom in bombami. Nadaljevali so s svojim vpraševanjem, niso dobili robenega primernega odgovora. Če bi ne bile oči Vazilija tako svetlo-modre in če mi mu ne bil lasten tako prikupljiv smeh, bi se njih začudenje gotovo izpremenilo v sumnje.

* * *

Nekega opoldne tekom preteklo spomladi, je prišel Černjak k Sullivanovim, očetu in sinu. ter jima rekel, da se hoče posvetovati z njima glede neke zelo važne zadeve.

Stari Sullivan je odgovoril, da bi bilo boljše, če bi se spomenili pri luncu in vsi trije so odšli v Elk klub. Ko so naročili jedila, je rekel Černjak.

— Vi ste bili zelo radovedni glede te moje cule. — Pri tem jo je postavil na mizo. — Čudili ste se tudi, zakaj kupujem to kameniti zemljo. Sedaj, ko smo uravnali svoje zadeve med seboj, vam hočem povedati, kaj je na celi tej stvari.

Po par nadaljnih besedah pojasnila je stresel na mizo vsebino cule, — kup papirjev ter par kosov skal. — Zadtl sem bogato, — je rekel.

Kosi skale so bili uzorci rude in listi so predstavljali poročila Assay urada. Stari in mladi Sullivan sta pregledala listine ter sta komaj vrjela svojim očem Ko sta prišle zopet k sebi. sta spoznala, da se je pojavilo pred njima nekaj gorostasnega, — zlato, srebro in platin — v Yonkersu!

Ko sta stari in mladi Sullivan pripovedovala to poročevalcu, je prišel Černjak sam v urad. Mladi Sullivan se je obrnil proti njemu ter mu rekel:

— Povejte nam še enkrat celo povest, kot ste nam jo povedali onega dne.

Vazilij Černjak je stopil naprej, se nasmehnil ter rekel:

— Dosti je stvari, katere vam lahko povem. — Pričel je s svojo povestjo ter pokazal, da ima smisel za humor in tudi precej nadarjenosti za pripovedovanje.

* * *

Leta 1917, nekega gorkega spomladanskega dne, se je zbrala družba Rusov na enem onih osamljenih mest v Central Parku v New Yorku, kjer zastavljajo skale človeku pot in tam se je vršila važna politična seja. — vsaj po mnenju Rusov. Seja pa je bila pomembna in značilna za vsaj enega med temi Rusi in sicer na način, kot ga je nemogoče videti vnaprej. Družba Rusov se je posvetovala glede neke agitacije, silne agitacije. Voditelj Rusov pa je bi lnaš znanec, Vazilij Černjak. Prišel je v New York, da organizira svoje rojake.

Bil je eden onih karpatskih Rusov, ki žive v galiških gorah in ki so vedno želeli postati del Rusije. Bil je sin navadnih kmečkih ljudi v bližini Brody-ja, kjer so se pred leti vršili tako strašni boji. Že v svojih mladih letih je sanjal o tem, da oprosti svoj narod avstrijskega jarma. Revolucije in agitacije so bile v onih dneh zelo nevarna stvar in tudi njegovo agitatorsko delovanje se je končalo na običajni način, — da se je namreč izselili v Združene države. To se je zgodilo leta 1896. V New Yorku je skušal postati krojač. Ker mu ni šlo to od roke, je pričel potovati po deželi. Leta 1898 se ga je lotila mrzlica, ki se je lotila tako številnih, ko so razkrili v Alaski zlata polja. Odšel je v Klondike. Imel je srečo. Z nekim svojim tovarišem si je pridobil "claim" v Gay Gulch in v teku par mesecev sta dobila oba tovariša iz rova $25,000. Nato je pričel Černjak prospektirati v kremencu ter v teku par let zaslužil in izdal velike svote denarja. Leta 1901 se je vrnil v svoje karpatske gore ter odnesel s seboj 20 tisoč dolarjev obenem z upanjem, da bo lahko storil velike stvari za prostost karpatskih Rusov. To se mu ni posrečilo in leta 1903 je bil zopet v New Yorku, a brez $20.000. Odšel je zopet v Alasko ter pričel zopet s svojim starim življenjem. Zaslužil je dosti denarja ,a ga tudi izdal, a medtem vedno upal, da bo lahko še storil velike stvari za prostost svojih rojakov. To je delal skozi petnajst naslednjih let.

V pričetku leta 1907 se mu je zdelo, da je dozorel čas. Nemčija in Avstrija sta bili skoro poraženi in Černjak je mislil, da bo sedaj Rusija lahko anektirala malo Rusijo v Karpatih. Černjak je prišel v New York ter pričel z nacijonalističnim gibanjem med karpatskimi Rusi v Ameriki. Stopil je v stik z najbolj odličnimi karpatskimi Rusi v New Yorku ter pričel prirejati sestanke.

— To je bilo živahno in razburljivo zborovane, — je rekel Černjak ter zrl zamišljeno na konec svoje goreče cigarete. — a tekom dolgih razprav so se moje misli oddaljile od predmeta, o katerem se je razpravljalo, pd prostosti karpatskih Rusov. Moje oči so obtičale na skalah, ki so se dvigale krog nas. Izgledale so domače ter me spominjale na dneve, katere sem preživel v Alaski. Formacije granita so bile zelo slične onim, v katerih sem iskal zlato skozi vsa ona dolga leta ter ga tudi našel.

— Tu nekje naokrog mora biti, — sem si rekel. — Nekega dne bom šel prospektirat.

* * *

(Konec prihodnjič.)

Eksplozija ročnih granat na Dunaju.

Polk alpskih lovcev št. 7, ki je bil zaradi burškega vprašanja prestavljen na Dunaj, je za 12. oktobra dopoldne napovedal vajo na vojaškem strelišču. V ta namen je bilo polku nakazanih v arzenalu 300 ročnih granat, ki naj bi se prepeljale z municijskim vozom državne brambe na strelišče. Voznik je hotel peljati z vozom po glavnem drevoredu Pratra. in ko ga je hotel policijski stražnik zavrniti, ker je prepovedano voziti s tovornimi vozovi po glavnem drevoredu, je voz z granatami eksplodiral, predno se mu je stražnik približal. V dveh zaporednih eksplozijah so zletele vse ročne granate v zrak. Vojaški voznik je bil popolnoma na kosce raztrgan, konja pa sta obležala grozno razmesarjena. Vsled eksplozije sta bila ranjena neki v tem trenutku mimoidoči železniški revident in njegova žena.

Direktni promet med Avstrijo in Italijo.

Dne 1. novembra t. l. je stopila v veljavo nova tarifa za direktni promet potnikov in prtljage med Avstrijo in Italijo preko Jugoslavije.

Razne vesti.

V Nemčiji odprawljen osemurni delavni čas.

Iz Berlina poročajo: Osemurni delavni dan, katerega so mnogi smatrali kot enega največjih uspehov revolucije, ne bo mogel več dolgo ostati v veljavi. Velike tovarne "Lunawerke" v bližini mesta Halle, v katerih je zaposleno nad 20,000 delavcev, je zopet uveden poslovni teden 56 ur. Kakor vse kaže, bodo temu vzgledu v kratkem sledila vsa druga večja podjetja v Nemčiji.

Bolgarska naroča vagone v Avstriji.

Graška tvornica vagonov je dobila obenem s simmerinško tvornico strojev in vagonov iz Bolgarske naročilo za dobavo vagonov v vrednosti sto miljonov avstr. kron.

Število civilnih zakonov na Dunaju.

Leta 1914. je bilo na Dunaju civilno poročenih 342 parov, l. 1918. je padlo to število na 266. Že naslednjega leta pa je to število narastlo na 1303, a lani je doseglo višek 1865. Od teh, v preteklem letu civilno poročenih, je bilo 960 katolikov, 332 brezkonfesijonalcev, to je ljudi brez veroizpovedi, 41 židov, 86 katolikov se je poročilo z židinjami in 12 s protestantkinjami; od brezkonfesijonalcev se jih je poročilo 83 s protestantkinjami, 28 z brezkonfesijonalkami in 4 s katolikinjami.

Cene živini v Rumuniji padle.

Zaradi velikanskega pomanjkanja transportnih sredstev so cene živini v Rumuniji znatno padle.

Cirkulacija bankovcev v raznih državah.

Po izkazu švicarske Narodne banke dne 30. septembra je v Švici v prometu za okoli 971 miljonov frankov papirnatega denarja.

Po izkazu Nemške državne banke z dne 30. septembra je bilo v Nemčiji v prometu za 86 biljonov 384 miljonov 286 tisoč mark papirnatega denarja. Množina bankovcev je od zadnjega izkaza narastla za 4,205,346 mark.

"Budapesti Hirlap" poroča, da je madžarski finančni odbor sklenil staviti vladi na razpolago za 2 in pol miljarde novih bankovcev.

Po poročilu 'Daily Telegrapha' natiska stroj za bankovce v Varšavi dnevno 700 miljonov poljskih mark. Množina bankovcev v prometu v Poljski se ceni že na 150 miljard.

Nemški listi poročajo iz Moskve, da je sovjetska vlada izdala v promet bankovce po 1, 5 in 10 miljonov rubljev. Če bo šlo po tej poti naprej, bodo imeli Rusi kmalu miljardske bankovce. No, saj že poljska marka je malokaj vredna, ruski rubelj pa še manj.

Rusija je dovolila potovanje v inozemstvo.

Ruska sovjetska vlada je izdala naredbo, da smejo Rusi zopet potovati v inozemstvo s posebnimi potnimi listi. Pristojbina za potni list znaša 300,000 rubljev.

Svetovno znani ruski basist Šaljapin

je po sedmih letih prejšnji mesec prispel zopet v London. Prvi njegov korak je bil k nekemu krojaču, pri katerem si je naročil za 300 funtov sterlingov oblek. Nekemu novinarju je izjavil, da je srečen kakor malo dete, da je zopet v Londonu. Povedal je, da so umetniki sedaj v Rusiji bolje plačani kakor prej. Pred 30. leti je v Kazanju zaslužil 20 rubljev mesečno, kar je približno odgovarjalo enemu angleškemu funtu. Sedaj dobiva v Petrogradu za en nastop 500,000 rubljev, kar tudi sedaj ni več kot en angleški funt. Razmere se torej zanj v 30. letih niso izpremenile. Šaljapin je priredil v Londonu 4 koncerte, katerih čisti dobiček pripade fondu za pomoč gladni Rusiji. Šaljapin je pred kratkim prispel v Ameriko in tudi v newyorški Metropolitan operi je priredil koncerte.

Čudna italjanski pravičnost.

V Rimu se je vršil kongres za mednarodno pravo. Kongres je otvoril zunanji minister Della Torretta s pozdravnim nagovorom, v katerem je izustil pravo italjansko krilatico, da vodi italjansko politiko geslo "po pravičnosti in miru". Kakšna je ta italjanska pravičnost, vemo dobro vsi, najbolj pa naši zasužnjeni bratje v Primorju.

Vatikan je proti ustanovitvi madžarske škofije na Slovaškem

Skoraj neverjetno in vendar se je papež izjavil proti nameri madžarskih iredentistov. Pač pa namerava ustanoviti Vatikan na Slovaškem vikarijate, ki naj bi jih vodil poslanec in župnik Hlinka.

Bolgarski glas o predsedniku češkoslovaške republike.

Sofijski "Mir" piše: Masaryk proglaša kot pravi vodja in apostol naroda načela, na katerih edino more biti zgrajena moderna država. List citira Masarykov izrek, da se morejo socijalistični cilji doseči potom dela in produkcije, ne pa z nasiljem, ter pravi: Tako govori moder in izobražen državnik. Želimo, da bi se ravnala tudi naša vlada po Masarykovem vzgledu.

Dimnik kot skladišče orožja in municije.

Iz Mukačeva na Slovaškem javljajo v Prago: Neki iz Amerike došli Slovak je našel v dimniku svoje hiše skladišče orožja in municije, ki je bilo v jako dobrem stanju. Gotovo so ga skrili tam madžarski iredentisti, da bi ga lahko uporabili v slučaju vstaje proti češkoslovaški republiki. Slovak je javil zadevo takoj policiji, ki je uvedla obširno preiskavo.

Kadar ljub mož slko prve žene.

Ali sme možu v navzočnosti druge žene ugajati slika prve? S tem vprašanjem se bavi sedaj čikaško sodišče. Neka žena je namreč tožila svojega moža, da je jako neokusno hvaliti lepoto prve žene in naglašati, kako se mu dopade njena slika. On lahko nosi sliko v uri ali kjerkoli hoče, ne sme pa je imeti pred očmi. Tako se pritožuje ga. Mary, soproga Barowskega radi telesne poškodbe. Ko je mož hvalil svojo ločeno ženo, je Mary v jezi izkopala fotografiji oči. Mož ji je pri tem izpodmaknil stol, na katerem je stala, nakar je padla na tla. Barowskega so takoj zaprli in mora vrhu tega plačati globo 50 dolarjev. Zakaj se je ločil, ako svojo prvo ženo tako ljubi, tega amerikanski sodnik ne vpraša.

Cepljenje na otoku Hati.

Dosedaj na otoku Haiti še niso poznali cepljenja. Ker pa so osepnice letos zavzele velikanske dimenzije, so oblasti odredile prisilno cepljenje otrok. — Kdor bi se protivil, bo kaznovan z zaporom šestih dni. Vrh tega je odrejeno, da se bodo morali v slučaju, da bi epidemija ne prenehala, cepiti tudi vsi odrastli. In tako je tudi otok Haiti uvrščen v vrsto kulturnih držav, ki preprečujejo epidemijo z najmodernejšimi sredstvi.

Občinske volitve v Berlinu.

Dne 16. oktobra so se v Berlinu vršile občinske volitve. Večinski socijalisti, ki so imeli doslej absolutno večino, so prišli nasproti ostalim strankam v manjšino. Oddanih je bilo 842 tisoč nesocijalističnih in 815 tisoč socijalističnih glasov; večina nesocijalističnih mandatov bi štela 115 glasov nasproti 110 socijalističnim. Po vsej priliki pa centrum in demokrati ne bodo hoteli v zvezo z nemškimi nacijonalci in se bo bržkone tudi v berlinskem mestnem zastopu ustavila koalicija središča, sestoječa iz centruma, demokratov, nemške ljudske stranke in večinskih socijalistov.

LORD CECIL O DOGODKIH NA ALBANSKI MEJI.

Robert Cecil je izjavil v spodnji zbornici, da se e po informacijah zunanjega urada dogodil spopad med jugoslovanskimi in albanskimi četami na ozemlju, ki so ga jugoslovanske čete okupirale na podlagi pogojev premirja, oziroma na albanski meji.. — Definitivni sporazum se pričaku je na konferenci poslanikov in potem bo mogoče zahtevati od jugoslovanske, kakor tudi od albanske vlade, da odpokličeta svoje čete na določeno mejo. — Povodom bivanja ministrskega predsednika Pašiča v Parizu, se mu je sporočila neobhodna potreba, da se vzdrži mir na albanski meji. Sličen svet se je dal tudi albanskemu predsedniku v Parizu.

Izid volitev na Švedskem.

Končni rezultat volitev za parlament na Švedskem je sledeči: socijaldemokrati so dobili 640 tisoč glosov, 93 mandatov (prej 75); konservativci 454 tisoč glasov in 62 mandatov (prej 71); liberalci 332 tisoč glasov in 41 mandatov (prej 48); kmečka zveza 1785 tisoč glasev in 21 mandatov (prej 29); komunisti in socijalisti levičarji skupaj 7 mandatov (prej 2).

Žrtev morfija.

V Londonu je umrl znani zdravnik bakteriolog William Allen. Bilo je nekam skrivnostno, da je ta sicer popolnoma zdrav človek, izginil s sveta kar čez noč. Njegova žena je izjavila, da o kakih finančnih težkočah ne more biti niti govora. Zato so pričeli takoj sumiti, da je z afero v zvezi njegov prijatelj, pisatelj in dramaturg, Seymur. Ta je namreč dalj časa stanoval pri Allenu, čeprav je bilo njegovo stanovanje v bližini. Kaj je dovedlo velikega učenjaka, da je imel v svojem stanovanju pisatelja, čigar komade igrajo potujoče gledališke družbe, ni jasno. Pri raztelesenju Allenovega trupla se je izkazalo, da je imel v sebi veliko množino kokaina in morfija. Allen je moral biti že dolgo časa velik kokainoman in forfinist. In med tem, ko je angleški svet z napetostjo spremljal njegovo znanstveno delovanje, je dr. Allen uporabljal morfij in kokain, da si razburja živce. Katastrofa je bila zato neizogibna. Malo večja doza in zaspal je za vedno.

Žalostno je, ako se ta manija loti lajika, ki se ne zaveda dalekosežnosti svojega čina. Ako pa se loti učenjaka, ki si lahko nabavi strupe in tudi ve, kak učinek imajo, potem je to neoprostljivo.

Militarizem v Belgiji.

V Belgiji se je začel volilni boj. Na nekem volilnem shodu je govoril tudi vojni minister Deveze kot kandidat liberalne stranke. Ubiral je zelo militaristične strune in rekel, da mora imeti Belgija armado, ki ne bo sposobna samo za brambo, ampak tudi za zmago. Zahteva socijalnih demokratov, da se skrči vojaška služ-ena doba na šest mesecev, je nesprejemljiva.

Leta 1919. je bilo v Nemčiji tiskanih 26.194 knjig. Lansko leto pa je to število naraslo na — 32.345 izdaj. Zanimivo je, da je padlo število knjig, ki razpravljajo o pravnih vprašanjih, umetnosti, glasbi in gledališču, narastlo pa je število teoloških, — zdravniških, filozofskih, pripovednih in tegovskih knjig. Število strogo leposlovnih del se ni povečalo.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odrastlih in pri otrocih. Če se zanemari, se razvije iz njega komplikacije, ki se lahko nevarna. Izognite se zlim posledicam prehlada z vzetjem **Severa's Cold and Grip Tablets** (Severjevih Tabletov zoper prehlad in gripo). Cena 30 centov.— Hitro odpomoč proti kašlju dobite, če vzamete

Severa's Cough Balsam

(Severjev Balzam zoper kašelj). Pomirjuje razdraženost, omehča izločevanje, ustavi kašelj, povzroča lažje dihanje in pomaga prirodi povrniti normalne stanje. Večje steklenice 60 centov, manje 25c. Pri lekarjih.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ADVERTISEMENTS.

UGODNO NALOŽI DENAR, kdor kupi krasno vilo na Jesenicah na Gorenjskem (obmejna postaja v Italijo in Nemško Avstrijo). 10 sob, električna razsvetljava, kopalna soba, vodovod, zimski vrt. Vila se lahko tudi preuredi v kavarno. Cena 7,000 dolarjev. Dalje se proda **pri Ptuju posestvo 30 johov,** obstoječe iz vinograda 10 johov (najvišji letni pridelek 33,000 litrov), 4 viničarje, 2 gospodarski hiši, veliki sadovnjak (najvišji 40,000 litrov sadni mošt), travniki, gozd itd. Cena 10,000 dolarjev. Pojasnila daje: Dr. W. Schwab, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavia.
(15-16—11)

BOLGARSKI KRVNI ČAJ.
Na miljone jih rabi ta čaj, da odstranijo prenad, vzarnejo ga vročega predno vredo spat. Pomaga prebavati, slabemu želodcu, ledicam in čisti kri. Vprašajte lekarnarja, ali po pošti zavarovano, 1 velika družinska škatlja $1.25, 3 škatlje $3.15 ali 6 za $5.25. Naslov Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

GROZDJE! GROZDJE!
PO ZNIŽANI CENI
Grško, male jagode $6.50 boksa 50 funtov.
Malaga, velike jagode $3.25 boksa 25 funtov.
Fige (rešte) letošnje 15c. funt, boksa po 14c. funt.
Češplje $2.50 boksa 25 funtov.
Brinje 10c. funt, na debelo po 8c.
Z naročilom, pošljite $2.00 za vsako bokso.
ADRIATIC IMPORTING CO.,
606 - 11th Avenue, New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovič, Sarajevo, Spilt, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA
Trst, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA
Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čeke, plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo začasno 4% obresti. Oddelek vlog smo vstanovili nanovo na željo mnogih rojakov širom Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvega denarja izdamo vložno knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za prepis nadaljnih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pismu vedno tudi vložno knjižico.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa po New York Bank Draft.

KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve Vaših denarnih zadev pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali še ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Rosne, Hercegovine in Črnegore.

Frank Sakser State Bank

Vdova Leruž. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

64 (Nadaljevanje.)

— To si neprestano ponavljam, — je rekel Noel, — da se potolažim. Jaz sem jo vedno ljubil, moj stari prijatelj, kajti zame je ona še vedno moja mati. Vi ste me čuli, ko sem jo ozmerjal, kaj ne? Dvakrat sem grdo postopal z njo ter domneval, da jo sovražim. Sedaj, v trenutku, ko jo bom izgubil, pa pozabljam na vse zlo, katero mi je storila ter se spominjam le njene nežnosti in udanosti. Res, boljše je da je mrtva. Kljub temu pa si ne morem misliti, da bi bil njen sin kriv.

— Kaj, ali je mogoče? Tudi vi?

Oče Tabaret je rekel to s takim povdarkom in s tako živahnostjo, da se je ozrl Noel vanj z velikim presenečenjem. Oče Tabaret je čutil, kako mu sili kri v glavo in raditega je hotel, da pojasni svoje besede.

— Rekel sem: — Tudi vi? — je nadaljeval, — ker sem jaz, mogoče radi svoje neizkušenosti, istotako prepričan o nedolžnosti tega mladega človeka. Ne morem si misliti, da bi mogel mož tako visokega stališča zasnovati vnaprej ter izvršiti tako podel in grd umor. Govoril sem s številnimi ljudmi o tej stvari, ki je vzbudila toliko hrupa in vsakdo je mojega mnenja. Javno mnenje je zanj in to pomenja že precej.

Sedeča poleg postelje, a dosti proč od svetilke, da je bila že v senci, je sedela usmiljenka ter pridno pletla. To je bilo povsem mehanično delo, kajti ves ta čas je tudi molila. Odkar pa je vstopil oče Tabaret je pričela poslušati ter pozabila na svojo večno molitev. Kaj je pomenjal ta pogovor? Kdo je mogla biti ta ženska? In ta mladi mož, ki ni bil njen sin ki jo je ljubil temu imenoval svojo mater in ki je ob istem času govoril o pravem sinu, obtoženem umora? Že preje je čula skrivnostne pripombe med Noelom in zdravnikom. V kakšno hišo je prišla? Pričela se je bati in tudi vest ji je očitala. Ali ne dela greha? Sklenila je povedati vse duhovniku, ko se bo vrnil.

— Ne, — je rekel Noel, — ne, Tabaret. Albert nima javnega mnenja za seboj. Vedeti morate namreč, da smo mi v Franciji povsem drugačni ljudje. Kadar je kak ubog vrag aretiran, mogoče popolnoma po nedolžnem ter obtožen velikega zločina, pričnemo metati kamenje vanj. Vse svoje sočutje pa prihranimo za onega, ki je brez dvoma krivec in ki pride pred poroto. Dokler se pravica obotavlja, smo na strani kazenskega sodnika in proti jetniku. V trenutku, ko pa pravica objavi, da je mož zločinec, se vsi zavzemamo za to, da se ga oprosti. To je javno mnenje. Vedite pa, da me to le malo briga. Jaz zaničujem javno mnenje v toliki meri, da nočem biti zagovornik Alberta, če ne bo med tem časom že izpuščen, kar pa trdno upam. Da, vse to sem povedal svojemu očetu, grofu Commarinu. Jaz bom njegov zagovornik in jaz ga bom rešil.

Stari mož bi najrajše padel Noelu krog vratu. Hotel mu je reči: — Midva ga bova rešila, — a se je zadržal. Ali ga ne bo odvetnik napačno razumel, če vse prizna? Sklenil pa je razkriti vse, če bi postalo potrebno in če bi bili interesi Alberta še bolj ogroženi. Za enkrat pa se je zadovoljil s tem, da je z živahnimi besedami odobril sklep svojega mladega prijatelja.

— Bravo, dete moje, — je rekel, — vi imate srce na pravem mestu. Bal sem se, da vas bo bogastvo in čin omamilo. Oprostite mi. Ostali ste tak kot ste bili.

Tedaj je Noel prvikrat zapazil oči usmiljenke, ki so blestele v temi, žareče od radovednosti. Z enim samim pogledom je opozoril starega moža na usmiljenko ter rekel:

— Videl sem ga in vse je urejeno v mojo največjo zadovoljnost. Vse vam bom povedal bolj podrobno, ko bova bolj sama. Poleg te posfelje pa se mi ne zdi primerno govoriti o svoji sreči.

Tabaret se je moral zadovoljiti s tem odgovorom in to obljubo. Ker je spoznal, da ne bo onega večera ničesar več izvedel, je rekel, da gre spat, da je izmučen radi gotovih opravkov, katere je imel preko dneva. Noel ga ni silil, naj ostane. Rekel je, da čaka na brata madame Gerdy, po katerega je že večkrat poslal, ne da bi ga bilo mogoče najti. Zelo bi bil v zadregi v navzočnosti tega brata madame Gerdy ter sploh ne ve, kako naj se obnaša. Ali naj mu pove vse? To bi le povečala njegovo žalost. Na drugi strani pa ga je molk prisilil igrati težavno ulogo. Stari mož mu je svetoval, naj moleči ter prihrani pojasnilo za poznejši čas.

— Kakšen fin dečko je ta Noel, — si je mislil oče Tabaret, ko je prišel v svoje stanovanje.

Ni ga bilo doma že štiri in dvajset ur in moral jih je vsled tega nekaj slišati. Maneta je bila prav posebno slabe volje. Rekla je odločno, enkrat za vselej, da si bo poiskala novo službo, če ne bo Tabaret izpremenil načina svojega življenja.

Ostala je pokonci celo noč, v strašnem strahu, ter prisluškovala vsakemu najmanjšemu šumu, kajti domnevala je, da bodo ta ali oni trenutek prinesli njenega gospodarja domov na nosilnicah, zavratno umorjenega. V celi hiši je vladalo veliko vznemirjenje. Gospod Gerdy je odšel malo za Tabaretom ter sev rnil dve uri pozneje. Ko se je vrnil, je neprestano povpraševal po zdravniku. Maneta pa je pozabila povedati, da ni cele zadrege povzročil niti oče Tabaret, niti Noel, temveč neki pariški stražnik, ki ji je obljubil, da jo bo vzel, katerega pa ni bilo od nikoder več.

Tabaret je molčal in ko se je ploha izlila, jo je spodil iz sobe ter zaklenil vrata za njo.

Pričel je izdelovati nov bojni načrt. Hitro je analiziral položaj. Ali se je motil v svojih raziskavanjih? Ali so bile njegove kalkulacije varljive? Ne. Pričel je s pozitivnim dejstvom, umorom. Razkril je posameznosti in lastnosti morilca, a ta ni bil jetnik, katerega je držal preiskovalni sodnik v svojih rokah. Tabaret je bil zaveden na stran, ko je pokazal na Alberta kot povzročitelja zločina.

— Vidiš, — si je mislil, — kam nas povedejo ustaljena mnenja, kadar jim bedasto sledimo kot kažipotom ob cesti. Prepuščen svoji lastni inšpiraciji sem ta slučaj zelo globoko zasledoval. Nisem zaupal nobenemu slučaju. Formula:— Iščí človeka, kateremu je zločin koristil, — je prav tako pogosto absurdna kot je resnična. Dediči zavratno umorjenega človeka imajo vsi dobiček od njegove smrti, dočim dobi morilec k večjem njegovo uro in verižico. Tri osebe so bile interesirane pri smrti vdove Leruž, — Albert, madama Gerdy in grof Commarin. Jasno je, da Albert ni zločinec. Tudi madama Gerdy ni, kajti umira vsled nepričakovane objave zločina.. Ostane torej le še grof. Ali je mogel biti to on? On gotovo ni sam izvršil zločina. Najel je kakega lopova, — elegantnega lopova, če hočete, — ki je nosil dobre čevlje ter kadil trabuke z ustnikom. Tem elegantnim lopovom manjka ponavadi poguma. Oni sleparijo, kradejo, a ne izvršujejo zavratnih umorov. V takem slučaju pa bi grof le zamenjal kunca za zajca. Na mesto enega sokrivca bi postavil drugega, ki bi bil še bolj nevaren. To bi bilo idiotsko in grof je razumen in inteligenten človek. Vsled tega ne pride vpoštev. Treba je iskati novo sled.

— Je pa še ena stvar. Vdova Leruž, ki je tako spretno zamenjala otroka, bi brez dvoma sprejela tudi kako drugo nevarno naročilo. Kdo more dokazati, da tega ni storila, v interesu kakega drugega, ki jo je sedaj spravil s poti? V tem tiči neka skrivnost. Jaz sem nestrpen. Ena stvar pa je gotova: — ona ni bila umorjena, da se prepreči Noelu dobiti nazaj njegove pravice. Ona je morala biti umorjena iz kakega podobnega razloga od drznega, izkušenega lopova, ki je nosil obleko, slično oni Alberta. Tej sledi moram torej slediti. Predvsem pa moram imeti preteklo zgodovino te vdove. Dobil jo bom. Povpraševanja v njeni rojstni vasi bodo že zaključena ter sporočena sodišču.

Nato se je vrnil oče Tabaret k Albertu, pretehtal obdolžbe, katere se je dvignilo proti mlademu možu in premotril prilike, katere je še imel.

(Dalje prihodnjič.)

ADVERTISEMENTS.

Velikanska insolvenca na Dunaju.

Kakor poročajo z Dunaja, so prišle zaradi naraščanja tujih valut 3 velike dunajske tekstilne tvrdke v plačilne težkoče. Tvrdke so baje vsaka za okrog 700—800 miljonov avstrijskih kron pasivne. Velika dunajska tekstilna firma Ignaz Hacker želi s 120 miljoni avstrijskih kron pasiv poravnati se izvensodno.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom pripo ročamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:

Za celo leto $6.00; za pol leta $3.00; za štiri mesece $2.00; za četrt leta $1.50.

Knjige! - Knjige!

POUČNE KNJIGE.

Slovensko angleški slovar	1.50
Angleško-slovenski Besednjak — Dr. F. J. Kern	5.00
Nemški abecednik	.35
Nemško angleški tolmač	.60
Pravilo dostojnosti	.30
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Bartol)	4.00
Angleščina brez učitelja	.40
Cirilica. Navodilo za čitenje in pisanje srbščine v cirilici	.20
Dekletova. Spisal Anton B Jeglič	.50
Gospodinstvo — Purgaj. Praktična knjiga za naše gospodinje. (Trdo vezano.)	1.20
Hitri računar. Priročne velikosti	.50
Praktični računar	.80
Knjiga o lepem vedenju Urbanus, (Trdo vezano)	3.00
Mladeničem, Ant. B. Jeglič I. zvezek,	.60
II. zvezek	.60
Nasveti za hišo in dom. Koristna knjiga za vsako hišo	1.00
Pravila za oliko. Dr. J. Dostojen	.65
Varčna kuharica, za slabe in dobre čase	1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI.

Jos. Jurčič, 4. zv.: Cvet in sad. Hči mestnega sodnika itd.	.75
Jos. Jurčič, 5. zv: Sosedov sin. Sin kmetskega cesarja itd.	.75
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman. — Tugomer, tragedija	.75
Dve sliki — Ksaver Meško	.40
Hudo brezdno. Ni vse zlato, kar se se sveti itd.	.35
Patria, povest iz irske junaške dobe	.30
Pod svobodnim solncem, zgodovinska povest, 1. zv.	1.25
od svobodnim solncem, zgodovinska povest, 2. zv.	1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, Kalan	.35
Romarica, povest	.60
Sisto e Sesto, povest iz Abrucev	.30
Slike in povesti, Ksaver Meško	.35
Student naj bo, — Naš vsakdanji kruh	.35
Vesele povesti: Za možem, — V pustiv je šla. — Pravda med bratoma	.35
Vojnimir ali poganstvo in krst, povest	.35
Zvonarjeva hči. Zanimiva povest iz dežele	.40
eter Zgaga	.50
Ooli z orožjem	.50
Knjige družbe Sv. Mohorja	
Duhovni boj (594 str.)	.50
Mesija (1. zv.)	.30
Mesija (2. zv.)	.30
Podobe iz narave	.30
Svetloba in senca	.30
Slov. večernice, povesti za kratek čas	.20
Trojka	.20
Zgodovina slov. naroda (5. zv.)	.30
Zgodovina slov. naroda (6. zv.)	.30
Mladim srcem (2. zv.) Spisal K. Meško	.30
Knjiga za lahkomiselne ljudi, Spisal I. Cankar	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Amerika in Amerikanci	5.00
Dve šaloigri, Čarljeva ženitev, Trije ženini	.25
Mala šanjska knjige s podobami	.50
Nova velika šanjska knjiga s podobami	1.00

JUDSKA KNJIŽICA — POVESTI.

1. zv Znamenje štirih. Povest detektiva Sherlock Holmes	.60
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov.	.60
3. zv.: Jernač Zmagovač, povest. — Med Plazovi, tirolska povest.	.60
4. zv. Malo življenje, povest	.65
5. zv.: Zadnja kmečka vojska, zgodovinska povest	.75
6. zv. Gozdarjev sin — Finžgar, povest	.30
7. zv.: Prihajač. Zanimiva povest	.60
9. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 1. zvezek	1.00
10. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 2. zvezek	1.00
11. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 3. zvezek	1.00
14. zv.: Brencelj: Ljubljanske slike. (Podobe ljubljanskega mesta)	.75
15. zv.: P. Coloma: Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.75
16. zv. Ne v Ameriki. Po resničnih dogodbah.	.75

ŠPILMANOVE POVESTI.

2. zv.: Maron, krščanski deček iz Libanona	.25
3. zv.: Marijina otroka, povest iz kavkaških gora	.25
4. zv.: Praški Judek, povest, H. natis	.25
8. zv.: Tri indijske povesti	.50
9. zv.: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	.30
10. zv.: Zvesti sin, povest iz vlade Akbarja Velikega	.25
11. zv.: Rdeča in bela vrtnica, povest	.30
12. zv.: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji	.30
13. zv.: Boj in zmaga, povest iz Amana	.30
14. zv.: Prisega huronskega glavarja, povest iz zgodovine kanadske	.30
15. zv.: Angelj sužnjev — Brazilska povest	.25
16. zv.: Zlatokopi, povest	.30
17. zv.: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaragvo	.30
18. zv.: Preganjanje indijskih misijonarjev	.30
19. zv.: Mlada mornarja, povest	.30

SPISI ZA MLADINO.

Bob za mladi zob, pesmice	.30
Deček je pravil, pravljice	.40

MOLITVENIKI.

Skrbi za dušo:	
v usnje vezano	1.80
v platno vezano	.90
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.90
v kost vezano	1.70
v usnje vezano	1.80
Sveta ura:	
v platno vezano	1.00
Marija varhinja:	
v usnje vezano	1.80
Pot v nebesa:	
zlata obreza, platno vezano	.90
Dva neue Testament	.25

ZEMLJEVIDI.

Združenih držav	.75
Kranjske dežela	.10
Zemljevid Evropo	.30
Velika stenska tarpa	2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Colorado, Kansas, Metana, Minnesota, Wyoming in Alaska. — vsaki po	.25
Pennslyvania	.50
West Virginija	.40

Razglednice:

Panorama mesta Celje, 21 palcev dolge	25c.

Opomba:

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znamke po 1 ali 2 cenca. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo, Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnine prosto.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

San Francisco, Cal.:
Jacob Lovilo.
Denver, Colo.:
Frank Škrabec.
Pueblo, Colo.:
Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Colida, Colo.:
Louis Costello.
Somerset, Colo.:
Math. Kerndlj.
Indianapolis, Ind.:
Alois Rudman.
Clinton, Ind.:
Lambert Bolskar.
Aurora, Ill.
J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.:
Joseph Bostič, Joseph Blish in Joseph Bevčič.
Joliet, Ill.
Frank Barchich, Frank Laurich in John Zaletel.
Wascoutah, Ill.:
Frank Augustin.
La Salle, Ill.
Matija Komp.
North Chicago, Ill.:
Anton Kobal in Math. Ogrin.
South Chicago, Ill.:
Frank Černe.
Springfield, Ill.:
Matija Barborič.
Waukegan, Ill.:
Frank Petkovšek.
Franklin, Kans. in okolico:
Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas:
Rok Firm.
Kinge, Kansas:
Mike Pencil.
Kitzmiller, Md.:
Frank Vodopivec.
Chisholm, Minn.:
Frank Govže.
Calumet, Mich.:
M. F. Kobe in Pavel Schalta.
Eveleth, Minn.:
Louis Govže.
Gilbert, Minn.:
L. Vesel.
Hibbing, Minn.:
Ivan Povše.
Virginia, Minn.:
Frank Hrovatich.
Ely, Minn.:
Frank Govže in Joseph J. Pechar.
St. Louis, Mo.:
Mike Grabrian.
East Helena, Mont.:
Frank Hrelle.
Great Falls, Montana:
Math. Urih.
Klein, Montana:
Gregor Zobec.
Gowanda, N. Y.:
Karl Sternišk.
Little Falls, N. Y.:
Frank Masle.
Barberton, Ohio:
A. Okolish, F. Peje in Albin Poljanec.
Collinwood, Ohio:
Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio:
Frank Sakser, Charles Karlinger in Jakob Resnik.
Lorain, Ohio:
Louis Balant, J. Kumše in M. Ostanek.
Niles, Ohio:
Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio:
Anton Kikelj.
Oregon City, Oregon:
M. Justin.
Ambridge, Pa.:
Frank Jakše.
Bessemer, Pa.:
Louis Hribar.
Broughton, Pa.:
Anton Ipavec.
Burdine, Pa.:
John Damjar.
Conemaugh, Pa.:
Ivan Pajk in Vid Bovšolič.
Claridge, Pa.:
Anton Jerina in Anton Kosegiov.
Dunlo, Pa.:
Anton Oshaben.
Export, Pa.:
Louis Supančič.
Forest City, Pa.:
Mat. Kamin.
Farrell, Pa.:
Jerry Okora.
Imperial, Pa.:
Valentine Peternel.
Greensburg, Pa.:
Frank Novak.
Irwin, Pa.:
Mike Pavlich.
Johnstown, Pa.:
John Polanc.
Luzerne, Pa.:
Anton Oscalič.
Manor, Pa.:
Frank Demšar.
Moon Run, Pa.:
Frank Maček in Frank Pavlišek.
Pittsburgh, Pa.:
U. Jakobich, Z. Jakshe, Vine Arch in I. Magister.
Ralphton, Pa.:
Martin Koreshetz.
Reading, Pa.:
J. Pesdirc.
Stockton, Pa.:
Anton Hren.
Turtle Creek, Pa.:
Frank Schifrer.
West Newton, Pa.:
Joseph Jovan.
White Valley, Pa.:
Jurij Previč.
Willock, Pa.:
J. Peternel.
Black Diamond, Wash.
G. J. Poreata.
Colston, W. Va.:
Frank Kocian.
Thomas, W. Va.:
Primož Modic.
Milwaukee, Wis.:
Joseph Traunik.
Sheboygan, Wis.:
John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.
Frank Skok in Ant. Ilovšek.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

GOTHLAND	17	nov.	Genoa	COLOMBO	10	dec.	Genoa
LA SAVOIE	19	nov.	Havre	LA TOURAINE	10	dec.	Havre
ZEELAND	19	nov.	Cherbourg	SAXONIA	13	dec.	Cherbourg
POTOMAC	19	nov.	Breman	AQUITANIA	13	dec.	Cherbourg
RYNDAM	19	nov.	Boulogne	PARIS	14	dec.	Havre
CANOPIC	22	nov.	Genoa	CENTEN. STATE	15	dec.	Boulogne
MANCHURIA	23	nov.	Hamburg	MINNEKAHDA	15	dec.	Hamburg
PARIS	25	nov.	Cherbourg	LA SAVOIE	23	dec.	Havre
ARGENTINA	26	nov.	Trst	ZEELAND	24	dec.	Cherbourg
KROONLAND	26	nov.	Havre	RYNDAM	24	dec.	Boulogne
OROPESA	26	nov.	Hamburg	ORBITA	24	dec.	Hamburg
PANHANDLE S.	26	nov.	Boulogne	PANHANDLE S.	27	dec.	Boulogne
N. AMSTERDAM	25	nov.	Boulogne	ADRIATIC	28	dec.	Cherbourg
AMERICA	29	nov.	Bremen	CARMANIA	31	dec.	Cherbourg
ADRIATIC	30	nov.	Cherbourg	POTOMAC	31	dec.	Bremen
MONGOLIA	1	dec.	Hamburg	LA LORRAINE	31	dec.	Havre
LAPLAND	3	dec.	Cherbourg	OLYMPIC	31	dec.	Cherbourg
CARMANIA	3	dec.	Cherbourg	AMERICA	3	jan.	Bremen
PRES. WILSON	3	dec.	Trst	N. AMSTERDAM	4	jan.	Boulogne
LA LORRAINE	3	dec.	Havre	LA TOURAINE	7	jan.	Havre
HUDSON	3	dec.	Bremen	OROPESA	7	jan.	Hamburg
ROTTERDAM	3	dec.	Boulogne	ARGENTINA	12	jan.	Trst
CRETIC	4	dec.	Genoa	PARIS	13	jan.	Havre
ARABIC	6	dec.	Genoa	G. WASHINGTON	17	jan.	Bremen
G. WASHTON	8	dec.	Bremen	ORDUNA	21	jan.	Hamburg
SAXONIA	8	dec.	Hamburg	SAXONIA	21	jan.	Hamburg
FINLAND	10	dec.	Cherbourg	NOORDAM	21	jan.	Boulogne
PR. MATOIKA	10	dec.	Bremen	PRES. WILSON	24	jan.	Trst
OLYMPIC	10	dec.	Cherbourg	LA LORRAINE	28	jan.	Havre
ROTTERDAM	10	dec.	Boulogne	PRES. WILSON	18	marca	Trst
ORDUNA	10	dec.	Hamburg				

Glede cen za vozne listke in vse druge pojasnila, obrnite se na tvrdko:
FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

Naznanilo.

Jugoslovanski generalni konzulat v New Yorku obvešča vse prizadete, da je postava o taksah z dne 27. junija tega leta stopila v veljavo 1. tega meseca.

Izza prvega oktobra so take oziroma pristojbine sledeče:

za prošnje 40 centov;
za priloge, tikajoče se prošenj, vsaka 10 centov;
za izdajanje, podaljšanje ali obnovitev potnega lista:
za šest mesecev 2 dolarja;
za eno leto 4 dolarje;
za potno knjižico 1 dolar.

OPOMBA.

Pri izdajanju ali obnavljanju potnih listov je treba plačati pristojbino tudi za čas, ko ni bil potni list obnovljen ali ker ni bil pravočasno vzet.

Vsled tega morajo državljani prejšnje kraljevine Srbije plačati za vsakih šest mesecev izza prihoda v Ameriko do danes po dva dolarja in dva dolarja za bodoči šest mesecev. Državljani Južne Srbije plačajo takso kot Srbijanci, toda ta taksa se jim računa od 1. januarja 1913. Osebe iz vseh drugih pokrajin, katere danes tvorijo sestavni del kraljevine Slovencev, Srbov in Hrvatov imajo plačati od 1. januarja 1919 pa do danes za vsakih šest mesecev po dva dolarja in dva dolarja za prihodnjih šest mesecev. Če osebe ki imajo potne liste prejšnje kraljevine Srbije ali kraljevine Slovencev, Srbov in Hrvatov, pa jim je rok potekel, morajo plačati ob priliki obnovitve ali predložitve potnih listov, od dneva, ko je potni list izgubil veljavo, pa do danes, za vsakih šest mesecev po dva dolarja in dva dolarja za prihodnjih šest mesecev. Prostovoljcem se taksa računa od dneva vrnitve v Ameriko.

Pri iskanju potnega lista mora vsak plačati razen takse za izdavanje ali obnavljanje še takso za prošnjo, vizum in knjižico. Vsi oni državljani današnje kraljevine, ki niso bili podaniki prejšnje kraljevine Srbije, morajo plačati za potni list: takso za potni list 12 dolarjev, takso za prošnjo 40 centov, takso za vizum 60 centov in takso za knjižico en dolar. Vsega skupaj torej štirinajst dolarjev. Tak potni list bi bil v veljavi do konca tega leta. Če kdo želi imeti potni list ter ne misli takoj odpotovati, mu ni potreba pošiljati za vizum 60 centov.

COSULICH ČRTA

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ..... 26. nov.
PRES. WILSON ..... 3. dec.

Cene za Trst in Reko so:
Pres. Wilson $115 in 65 davka.
Argentina in Belvedere $103 in 65 davka.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.
Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
Passenger Department
2 West Street New York

FRENCH LINE
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
Express Postal Service

Direktna služba v
Jugoslavijo
preko Havre

z velikimi parniki ma 2 in 3 vijake

SAVOIE	19. nov.
PARIS	25. nov.
CHICAGO	29. nov.
TOURAINE	3. dec.

Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kabine z dvema, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hrane, vsled katere je znana Francoska črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

Za Božič je sedaj čas poslati svojcem v staro domovino ali jugoslovanske krone, dinarje, italijanske lire ali čeke v ameriških dolarjih. Vse te dobite po nizkih cenah in hitro postrežbo pri:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 28 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljano kri, masulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in žaloucu, ranenice, revmatizem, katar, zlate žile, naduha itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmača, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lahko zdravim, kar vas razumem.